

ÇOCUKLARA UYGULANACAK DİSİPLİN VE HOŞGÖRÜNÜN SINIRLARI

Disiplin ve hoşgörü çocuk eğitiminin vazgeçilmezleri arasındadır. Çocuk doğduğu andan itibaren **öğrenme** sürecindedir. Çocuğun gerek kişilik, gerek ruh sağlığı gelişimi büyük ölçüde anne ve babanın davranışlarıyla, tepkileriyle tutumlarıyla şekil alır. **Bikeyin yaşamını etkileyecek, onun ruh dünyasını oluşturacak, kişiliğini şekillendirecek kadar önemlidir.**

AŞIRI DİSİPLİN UYGULAMASI; (BASKICI VE OTORİTER TUTUM)

- Katı kurallar altında gelişemez ve ezilir.
- Disiplini ön plana çıkaran ebeveyn duyguları geri plana itince çocukta **uygun** sevgi aktarımı, duygusal ifadede kısıtlılık oluşur.
- Kendini ifade edemeyen hata yapma korkusu içinde gergin olan çocukta özgüven gelişemez.
- Çocuk içine kapanık, kaygısız ve **güvensiz** olabileceği gibi saldırgan ve zorba da olabilir.
- Çocuk ceza korkusu ile yalan söyler ve yalan söylemeyi bir alışkanlık haline gelir.
- Bir işi başaramadığında aşağılık duygusuna kapılabilir
- Sürekli kendini çevresine beğendirme isteği duyar.

Kaygı bozuklukları, uyum ve davranış sorunları, tırnak yeme, uyku, tuvalet ve yeme problemleri ortaya çıkar.

SEVGİNİN TEZAHÜRÜ GİBİ SUNULAN AŞIRI HOŞGÖRÜ VE ÇOCUĞUN HATALARINA KARŞI AŞIRI TOLERANS; (GEVŞEK VE İHMALKÂR TUTUM)

Çocuğun her isteği **koşulsuz** yerine getirilir. Bu tip ebeveynler hoşgörü ve boş verme kavramlarını sıkça birbirine karıştırır. Çocuğa hiçbir zaman kesin kural koyulmaz.

Bu Tutumla Yetişen Çocukların Özellikleri

- Çocukları duyarsız ve kontrolsüz hale getirir ve sınır tanımaz.
- Her şey ona göre yapılabilir ve ele edilebilir.
- Çocuk anne babayı her dediğini yapan ve tahammül eden kişiler olarak görür. Bu nedenle iç kontrolünü oluşturamaz.
- Bazı hatalar görmezden gelinebilir ancak sürekli tekrarlayan hatalar sınır tanımamazlıkla birlikte davranış sorunlarına dönüşür.
- Uygun sınırların konmaması, çocuğu kontrolsüz ve şımarık hale sokabilir.
- Ailede kural koyulmadığından okulda ya da başka yerlerde koyulan kurallara uymada zorlanır.
- Her şeyi elde etmesinden ötürü sürekli bir tatminsizlik vardır.

Disiplin ve hoşgörü konusunda anne babanın her ikisinin, ayrıca çocuk üzerinde etkisi olan **aile** büyüklerinin de söz birliği içinde olmaları gerekir.

Hoşgörü çocukla iletişimde bir ilaç gibidir. Önemli olan dozunu iyi ayarlayabilmek ve tutarlı olmaktır.

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

Bu gruptaki anne babalar çocuğunu öylesine korur ve gözler ki, onun büyüdüğünü, olgunlaştığını bile görmezler.

Bu yüzden birey her yaşta? Yetişkin Çocuk'tur.

Bu Tutumla Yetişen Çocukların Özellikleri

- Ailesi dışında başka bir ortama girdiğinde uyum zorluğu yaşar.
- Bir işi tek başına başarma inancı yoktur.
- Ona ilgi gösteren herhangi birine sadakatle bağlanır.
- Çevresindeki kişilerin ona hizmet etmesini ister.
- Toplum yaşamı çoğunlukla başarısızlıklarla doludur.
- Toplumda karşılaştıkları her insandan anne ve babası gibi olmalarını bekler.

Aşırı kontrol ve disiplin çocukları strese iterken onlar için her adımda yardımcı olmaya çalışmak, aşırı koruyucu kollayıcı tutum ise onları pasif ve edilgen bir yapıya sokabilir.

DENGESİZ VE KARARSIZ TUTUM

Daha çok anne ve baba arasındaki görüş ayrılığı olan kişilerde görülür. Çocuğun yaptığı herhangi bir şey baba için normal gelirken, anneye yanlış gelebilir.

Bu Tutumla Yetişen Çocukların Özellikleri

- Çocuk hangi davranışı nerede, nasıl, ne zaman yapacağı konusunda bocalar.
- Anne babasına hissettiği güvensizliği **çevresinde** de hisseder.
- Kolay kolay kendini ifade edemez. Düşüncelerini söylemekten çekinir.
- Bir konu hakkında karar vermede güçlük çeker, genelde doğru kararlar alamaz
- Ürkek ve korku doludur. Çevresine silik bir imaj çizer.

Bu tip ailelerde büyüyen çocukta en öne çıkan sorun hayatı boyunca silik bir kişilik sergileyerek kaliteli yaşamında zorlanır.

GÜVENİLİR TUTUM

Bu tip ebeveynler, çocuklarını bir birey olarak kabul edip, onun hayatına saygı gösterirler.

Çocuk belli sorumluluklar alarak yaşamında söz sahibi olur.. Çocuk anne babasına güvenir, çünkü her zaman karşısında tutarlı ve dengeli davranışlar sergileyen ebeveynleri vardır. Problemler karşısında çocuğa **çözüm** yolu söylemektense, seçenekler vererek doğruyu onun bulmasını sağlarlar.

Bu Tutumla Yetişen Çocukların Özellikleri

- Üretken ve sıra dışı düşünme hâkimdir.
- Mutlu bir bireydir, özgüveni vardır.
- İnsanların haklarına saygılıdır.
- Aldıkları sorumlulukları en iyi şekilde yerine getirir.
- Kendi özgürlüklerinin sınırlarını bilir.
- Kurallara kolay adapte olur ve uyum sağlama da zorluk çekmezler.

- Çevresiyle kolaylıkla iletişim kurar. Sosyal yönleri son derece gelişmiştir.
- Kendini iyi ifade eder, karar alma becerisi yüksektir.

Bu tip ailelerde yetişen çocuklar mutlu, dengeli ve uyumlu bir yaşam sürerler.

ANNE VE BABALARA ÖNERİLER

- Çocuğunuzun davranışlarına kesin sınırlar koyun ve uyması gereken kuralları belirleyin.
- Çocuklarınıza sevgi, ilgi ve sorumluluk konusunda eşit davranın.
- Onlara doğru ve örnek modeller olun.
- Çocuklarınıza tutarlı ve sabırlı davranın.
- Sorunları karşısında onlara **yol** gösterici olun.
- Çocuklarınızın da bir birey olduğunu unutmayın.
- Çocuklarınızın başarılarını takdir edin, ama aşırıya kaçmayın.
- Beklentilerinizin çocuğın yaşına uygun olup olmadığını değerlendirin.
- Çocuklarınıza sizin için ne kadar değerli ve önemli olduklarını hissettirin.

Şunu unutmayın ki mutlu, başarılı, özgüveni gelişmiş bir birey yetiştirmek sizlerin elinde?

İNSANIN ANAVATANI ÇOCUKLUĞUDUR. (Doğın CÜCELOĞLU)

Kaynak: <http://www.aktuelegitim.com/>